

Allianz ZB d.o.o.
društvo za upravljanje dobrovoljnim
mirovinskim fondovima:
koje upravlja imovinom **AZ Benefit** dobrovoljnog mirovinskog fonda

Heinzelova 70, 10000 Zagreb

**AZ Benefit dobrovoljni mirovinski fond
Godišnje izvješće
za 2017. godinu**

U Zagrebu, 12. ožujka 2017. godine

Sadržaj

Izvješće poslovodstva	2
Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća	5
Izvješće neovisnog revizora vlasnicima udjela AZ Benefit dobrovoljnog mirovinskog fonda	6
Financijski izvještaji	11

Izvješće poslovodstva

1. REZULTATI POSLOVANJA, RIZICI I DALJNJI RAZVOJ FONDA

1.1 Poslovne aktivnosti Fonda

AZ Benefit dobrovoljni mirovinski fond („Fond“) je sukladno Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima zasebna imovina bez pravne osobnosti kojom upravlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Društvo za upravljanje“).

Uprava Društva za upravljanje sastoji se od dva člana, Predsjednika Uprave i Člana Uprave, čije su ovlasti utvrđene Društvenim ugovorom, Zakonom o trgovačkim društvima i Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

Društvo za upravljanje investira imovinu Fonda na vrlo konzervativan način, a s glavnim ciljem zaštite ulagačke glavnice članova uz ostvarenje primjerenoog prinosa. Investiranje s ciljem zaštite ulagačke glavnice u dužem će vremenskom razdoblju rezultirati nižom stopom povrata od stope koja bi se ostvarila uz manje konzervativnu ulagačku politiku.

Fond je tijekom 2017. godine ostvario prinos od 3,80%. Ostvareni prinosi po godinama u zadnjih 5 godina bili su kako je prikazano u tablici:

Godina	Prinos
2016.	7,65%
2015.	5,04%
2014.	10,66%
2013.	1,95%
2012.	18,14%

Prosječan godišnji prinos od osnutka do kraja 2017. iznosi 6,92%. Prosječan godišnji prinos od osnutka izračunava se kao geometrijski prosjek prinosu u razdoblju od osnutka do zadnjeg dana razdoblja.

Nominalni prinos Fonda predstavlja postotnu razliku između vrijednosti obračunske jedinice na prvi i zadnji dan razdoblja u kojem se prinos računa. Rezultati poslovanja fonda ostvareni u proteklim razdobljima ne predstavljaju indikaciju i nemaju nikakav utjecaj na buduće rezultate poslovanja fonda. Prilikom izračuna prinosu uzeti su u obzir svi troškovi i naknade Fonda osim ulaznih i izlaznih naknada.

Na dan 31. prosinca 2017. Fond je imao 40.185 članova što predstavlja tržišni udio od 14,06%.

Sukladno svojoj konzervativnoj investicijskoj politici imovina Fonda na 31. prosinca 2017. bila je uložena najvećim dijelom tj. 91% u domaće vrijednosne papire. U tim ulaganjima najzastupljenije su domaće dužničke vrijednosnice s 87% imovine Fonda. Inozemnu imovinu čine strane dionice i udjeli u fondovima s 1% imovine Fonda.

1.2 Financijski rezultati Fonda u 2017.

Neto imovina Fonda porasla je sa 439 milijuna kuna na 31. prosinca 2016. godine na 544 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2017. godine što predstavlja povećanje od 105 milijuna kuna.

Neto novčani primici od članova Fonda od početka rada do 31. prosinca 2017. iznose 356 milijuna kuna, dok je razlika od 188 milijuna kuna do vrijednosti neto imovine na 31. prosinca 2017. rezultat poslovanja Fonda i primitaka po osnovi državnih poticaja.

99,52% obveza čine dugoročne obveze za iskup obračunskih jedinica članova Fonda, dok ostatak od 0,48% čine kratkoročne obveze.

U strukturi prihoda od ulaganja najznačajniji su prihodi od kamata u iznosu od 15 milijuna kuna ukoliko tečajne razlike od monetarnih financijskih instrumenata te realizirane dobitke i gubitke od prodaje financijskih instrumenata promatramo na neto principu.

Izvješće poslovodstva (nastavak)

1.3 Financijski instrumenti i rizici

Uлагаčke aktivnosti Fonda izlažu Fond različitim vrstama rizika povezanih s financijskim instrumentima i tržištima na kojima uđaže. Najznačajnije vrste financijskog rizika kojima je Fond izložen su tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

U svrhu zaštite članova, a prema regulatornim zahtjevima, Društvo za upravljanje je uspostavilo sustav upravljanja rizicima u skladu s vrstom, opsegom i složenosti svog poslovanja.

Sustav upravljanja rizicima čine svi relevantni dijelovi organizacijske strukture Društva za upravljanje koji sudjeluju u procesu upravljanja rizicima, te pravila, procesi, i postupci za utvrđivanje, mjerjenje odnosno procjenjivanje, praćenje i izvještavanje o izloženosti rizicima.

U svrhu centraliziranog praćenja i upravljanja rizicima Društvo za upravljanje je osnovalo neovisnu i učinkovitu Funkciju upravljanja rizicima te Odbor za rizike.

Imovina Fonda investira se u dužničke i vlasničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima sukladno zakonskim ograničenjima i tržišnim uvjetima kako bi maksimizirala očekivani prihod te minimizirala očekivani rizik. Društvo za upravljanje nastoji ostvariti željeni prinos alocirajući sredstva u one vrste vrijednosnih papira i na ona tržišta za koja procijeni da će u budućnosti davati najbolje prinose u odnosu na prateći rizik. Društvo za upravljanje upravlja rizicima na dnevnoj osnovi, u skladu s politikama i procedurama koje su na snazi.

Fond može ulagati u financijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Fond je izložen riziku da se relativan odnos njegove funkcionalne valute i drugih stranih valuta može promjeniti. Izloženost valutnom riziku svakodnevno se mjeri. Terminski ugovori u stranoj valuti koriste se kako bi se smanjila izloženost valutnom riziku. Fond je izložen riziku fer vrijednosti kamatnih stopa koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom, budući da cijene obveznica ovise o promjenama kamatnih stopa. Fond nema kamatonosnih obveza.

Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica je mogućnost da cijene vlasničkih vrijednosnica fluktuiraju i utječu na fer vrijednost vlasničkih i ostalih instrumenata čija vrijednost proizlazi iz vlasničkih ulaganja ili indeksa cijena vlasničkih vrijednosnica.

Kreditni rizik predstavlja rizik da stranka financijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Fondu u trenutku njihova dospijeća. Rizik da druga strana neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Kako bi mogao upravljati kreditnim rizikom, Fond posluje sa strankama koje imaju dobru kreditnu sposobnost.

Kreditni rizik iz dužničkih instrumenata uglavnom proizlazi iz vrijednosnica koje je izdala Republika Hrvatska. Sukladno tome, najveća izloženost kreditnom riziku odnosi se na Republiku Hrvatsku. Dodatno, kreditni rizik proizlazi iz dužničkih vrijednosnica izdanih od strane hrvatskih kompanija.

Maksimalna izloženost pojedinim partnerima u odnosu na transakcije i prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja. Izloženost kreditnom riziku prati se svakodnevno.

Fond je izložen riziku likvidnosti zbog mogućnosti prelaska ulagača iz Fonda u druge mirovinske fondove. Uprava Društva za upravljanje Fondom smatra da je ovaj rizik nizak s obzirom na dosadašnje iskustvo u upravljanju Fondom.

Financijski instrumenti Fonda uglavnom uključuju dužničke vrijednosnice Republike Hrvatske i vlasničke vrijednosnlice. U trenutnim tržišnim uvjetima, te vrijednosnici moguće je relativno lako prodati ili sklopiti ugovor o reotkupu vrijednosnica za potrebe zadovoljavanja likvidnosti.

Izvješće poslovodstva (nastavak)

1.4 Budući razvoj Fonda

Društvo za upravljanje će nastaviti poslovati sa zasebnom imovinom Fondova s pozornošću savjesnog gospodarstvenika i isključivo u interesu članova pridržavajući se i nadalje načela sigurnosti, razboritosti i opreza, lojalnosti, skrbi, smanjivanja rizika raspršenošću ulaganja, zakonitosti, održavanja odgovarajuće likvidnosti i zabrane sukoba interesa.

2. Događaji nakon kraja poslovne godine

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izvještavanja koji bi bili značajni za ovo izvješće.

Odgovornost Uprave Društva za upravljanje za pripremu i odobravanje godišnjeg izvješća

Uprava Društva za upravljanje odgovorna je za upravljanje Fondom u skladu sa Statutom i Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN br. 19/14). Isti zahtijevaju da Društvo za upravljanje pripremi finansijske izvještaje za svaku finansijsku godinu koji će prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Fonda te njegovu uspješnost i njegove novčane tokove u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, te je odgovorno za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija potrebnih za pripremu tih finansijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava Društva za upravljanje ima općenitu odgovornost za poduzimanje razumno raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Fonda, te sprječavanja i otkrivanja prijevare i drugih nepravilnosti.

Uprava Društva za upravljanje je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena, te pripremanje finansijskih izvještaja temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je prepostavka da će Fond nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava Društva za upravljanje je također odgovorna za sastavljanje i sadržaj Izvješća poslovodstva, sukladno zahtjevima hrvatskog Zakona o računovodstvu.

Izvješće poslovodstva i finansijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje što je potvrđeno potpisom u nastavku.

Saša Novosel
Predsjednik Uprave

Slaven Bošnjak
Član Uprave

Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim
mirovinskim fondovima
Heinzelova 70
10000 Zagreb
Hrvatska

Zagreb, 12. ožujka 2018.

Izvješće neovisnog revizora vlasnicima udjela AZ Benefit dobrovoljnog mirovinskog fonda

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja AZ Benefit dobrovoljnog mirovinskog fonda („Fond“), koji obuhvaćaju izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2017. godine te izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama u neto imovini mirovinskog Fonda, izvještaj o posebnim pokazateljima mirovinskog Fonda i izvještaj o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog Fonda za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja (u nastavku „financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Fonda na dan 31. prosinca 2017. godine, njegovu financijsku uspješnost i njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila, u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj.

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, podrobnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Fonda i njegovog društva za upravljanje („Društvo za upravljanje“) u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Izvješće neovisnog revizora vlasnicima udjela AZ Benefit dobrovoljnog mirovinskog fonda (nastavak)

Izvješće o reviziji finansijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Fer vrijednost finansijskih instrumenata koji ne kotiraju na aktivnom tržištu

Na dan 31. prosinca 2017. godine, portfelji finansijske imovine iskazane po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVRDG) i finansijske imovine raspoložive za prodaju (RZP) iznosili su 507 milijuna HRK (31. prosinca 2016.: 377 milijuna HRK), uključujući 101 milijuna kuna ulaganja u finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu (31. prosinca 2016. : 0 kuna).

Vidi bilješku *Finansijski instrumenti* u računovodstvenim politikama i bilješke 17 do 18.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo pristupili tom pitanju
Dio FVRDG i RZP portfelja Fonda odnosi se na ulaganja u finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Takvi nekotirani instrumenti primarno se odnose na državne obveznice i trezorske zapise te vlasničke vrijednosnice.	Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su: <ul style="list-style-type: none">procjenu dizajna i implementacije ključnih kontrola nad identifikacijom tržišta kao aktivnog ili neaktivnog i posljedičnom klasifikacijom finansijskih instrumenata u hijerarhiji fer vrijednosti u skladu s relevantnim standardima izvještavanja;procjenu primjerenosti Fondovog modela fer vrijednosti usporedbom sa zahtjevima relevantnih standarda finansijskog izvještavanja te sa trenutnom tržišnom praksom;uz pomoć vlastitog specijalista za vrednovanje, na uzorku finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu odabranih na temelju njihove veličine i ostalih rizičnih karakteristika:<ul style="list-style-type: none">- testiranje integriteta modela vrednovanja koje primjenjuje Fond, uključujući matematičku točnost i konzistentnost ulaznih podataka i izvora podataka;- preispitivanje razumnosti ključnih pretpostavki primijenjenih u modelima vrednovanja poput onih vezanih uz diskontne stope i stope rasta, očekivane novčane tokove, utvrđivanje odgovarajuće grupe usporedivih društava te, gdje je bilo dostupno, usporedbu ključnih finansijskih ulaznih podataka uključujući, ali ne ograničeno na profit i neto imovinu, s eksternim izvorima podataka, revidiranim finansijskim izvještajima i upravljačkim izvještajima subjekta ulaganja, javno dostupnim multiplikatorima za usporedne industrije i subjekte;- gdje su korišteni eksterni cjenovni servisi, provjera s javno dostupnim referentnim stopama;procjenu točnosti i potpunosti objava povezanih u finansijskim izvještajima vezano uz instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu, a posebice vezano uz analizu osjetljivosti modela vrednovanja na razumno moguće promjene u onim pretpostavkama koje imaju najveći potencijalni učinak na rezultat vrednovanja (npr. diskontne stope i primjenjive multiplikatore vrednovanja).
Dok se fer vrijednost FVRDG i RZP portfelja najbolje određuje u usporedbi s njihovim kotiranim tržišnim cijenama, u slučajevima kada instrumenti nisu kotirani na aktivnom tržištu, njihovu fer vrijednost Fond mjeri primjenom odgovarajućih tehnika vrednovanja kao što su tehnike sadašnje vrijednosti (bazirane na modelu diskontiranih novčanih tokova) potpomognuto, gdje je primjenjivo, tehnikama baziranim na usporedivim multiplikatorima za vrednovanje, stvarnim cijenama u tržišnim transakcijama, ili referentnim stopama izvedenim iz eksternih cjenovnih servisa.	
Odabir i primjena navedenih tehnika vrednovanja zahtjeva značajan stupanj prosudbe od strane menadžmenta Fonda, uključujući, ali ne ograničeno na, utvrđivanje odgovarajućih diskontnih stopa i terminalnih stopa rasta, pretpostavki budućih novčanih tokova, utvrđivanje odgovarajućih grupa usporedivih društava i usporedivih transakcija.	
Sukladno navedenom, procjenu fer vrijednosti ulaganja u instrument koji ne kotiraju na aktivnom tržištu odredili smo kao ključno revizijsko pitanje.	

Izvješće neovisnog revizora vlasnicima udjela AZ Benefit dobrovoljnog mirovinskog fonda (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije

Uprava Društva za upravljanje (dalje „Uprava“) odgovorna je za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Godišnje izvješće čiji je sastavni dio Izvješće poslovodstva, ali ne uključuju finansijske izvještaje niti naše izvješće o reviziji financijskih izvještaja.

Naše mišljenje na finansijske izvještaje ne odnosi se na ostale informacije te ne izražavamo uvjerenje bilo koje vrste na ostale informacije, osim ako to nije izričito navedeno u našem izvješću.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, odgovornost nam je pročitati ostale informacije te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno nekonzistentne s finansijskim izvještajima ili saznanjima koja smo prikupili tijekom revizije, kao i čine li se, na neki drugi način, značajno pogrešno iskazane.

Vezano za Izvješće poslovodstva, također smo proveli procedure koje su zahtijevane hrvatskim Zakonom o računovodstvu („Zakon o računovodstvu“). Ove procedure uključuju razmatranje je li Izvješće poslovodstva pripremljeno u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu.

Na osnovi isključivo procedura čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije financijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju:

- Informacije sadržane u Izvješću poslovodstva za finansijsku godinu za koji su pripremljeni finansijski izvještaji, konzistentne su, u svim značajnim odrednicama, s finansijskim izvještajima;
- Izvješće poslovodstva pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 21. Zakona o računovodstvu;

Nadalje, uvezvi u obzir poznavanje i razumijevanje Društva te okruženja u kojem ono posluje, a koje smo stekli tijekom naše revizije, dužnost nam je izvjestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u Izvješću poslovodstva. U vezi s tim, nemamo ništa za izvjestiti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo mirovinskih fondova u Republici Hrvatskoj te za one interne kontrole za koje Uprava Društva za upravljanje odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izvještaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim u onim slučajevima kada Uprava namjerava likvidirati Fond, prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor, odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja, uspostavljenog od strane Društva za upravljanje.

Izvješće neovisnog revizora vlasnicima udjela AZ Benefit dobrovoljnog mirovinskog fonda (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomske odluke korisnika financijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za dovošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijevara može uključiti tajne sporazume, krvotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilalaženje internih kontrola Društva za upravljanje.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva za upravljanje.
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave.
- donosimo zaključak o primjerenošći korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s dogadjajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Fond ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor Fonda i Društva za upravljanje u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor Fonda i Društva za upravljanje, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanje ne trebamo komunicirati u našem izvješću neovisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

Izvješće neovisnog revizora vlasnicima udjela AZ Benefit dobrovoljnog mirovinskog fonda (nastavak)

Izvješće o ostalim zakonskim i regulatornim obvezama

Imenovani smo revizorima od strane onih zaduženih za nadzor Fonda i Društva za upravljanje na 19. ožujka 2017. da obavimo reviziju finansijskih izvještaja AZ Benefit dobrovoljnog mirovinskog fonda za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. Ukupno neprekinuto razdoblje našeg angažmana iznosi 6 godina te se odnosi na razdoblja od 31. prosinca 2012. do 31. prosinca 2017. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje konzistentno je s dodatnim izvještajem prezentiranim Odboru za reviziju Društva za upravljanje na dan 12. ožujka 2018. godine;
- tijekom razdoblja na koje se odnosi naša revizija zakonskih finansijskih izvještaja nismo pružali nerevizijske usluge Društvu za upravljanje pa samim tim niti nedozvoljene nerevizijske usluge na koje se odnosi članak 44. Zakona o reviziji. Također, zadržali smo neovisnost od Fonda i Društva za upravljanje tijekom provedbe revizije.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju
Hrvatski ovlašteni revizori
Eurotower
Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Hrvatska

12. ožujka 2018.

Igor Gošek
Direktor, Hrvatski ovlašteni revizor

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU
na dan 31. prosinca 2017. godine

u '000 kn

Konta skupine	POZICIJA IMOVINE	AOP	Bilješke	31.12.2016.	31.12.2017.
10+18*	Novčana sredstva	1	5	64.334	39.934
83+18*	Depoziti kod kreditnih institucija	2		0	0
81+84+18*	Repo ugovor i slični ugovori o kupnji i ponovnoj prodaji vrijednosnog papira	3		0	0
	Prenosivi vrijednosni papiri (ΣAOP5 do AOP9):	4		377.190	494.453
30+32+40+4 1+18*	-koji se vrednuju po fer vrijednosti (ΣAOP6 do AOP8)	5	6	377.190	494.453
	a) kojima se trguje na uređenom tržištu	6		377.190	494.453
	b) kojima se trguje na drugom uređenom tržištu	7		0	0
	c) nedavno izdani kojima je prospektom predviđeno uvrštenje	8		0	0
50+80+18*	-koji se vrednuju po amortiziranom trošku	9		0	0
31+82	Instrumenti tržišta novca	10		0	0
33+42	Udjeli UCITS fondova	11		0	9.879
34+43	Udjeli otvorenih AlF-a i poslovni udjeli zatvorenih AlF-a	12		0	0
35	Izvedeni finansijski instrumenti	13		100	2.757
85	Ostala finansijska imovina	14		0	0
raz 1 (osim kt 10)	Ostala imovina	15		0	0
A	Ukupna imovina (AOP1+AOP2+ AOP3+AOP4+AOP10+AOP11+AOP12+AOP13+AOP14+AOP 15)	16		441.624	547.023
990-994	Izvanbilančna evidencija aktiva	17		48.057	67.264
20+21+28*	Obveze s osnove ulaganja u finansijske instrumente	18		609	202
22+28*	Ostale finansijske obveze	19		0	0
	Finansijske obveze (AOP18+AOP19A)	20		609	202
23	Obveze prema mirovinskom društvu	21	7	1.105	1.259
24	Obveze prema depozitaru	22		12	18
25	Obveze s osnove dozvoljenih troškova fonda	23		0	0
26	Obveze prema imateljima udjela	24		0	10
27+28*	Ostale obveze fonda	25	8	621	1.126
	Ostale obveze (Σ AOP21 do AOP25)	26		1.738	2.413
B	Ukupno obveze fonda (AOP20+AOP26)	27		2.347	2.615
C	Neto imovina fonda (AOP16-AOP27)	28		439.277	544.408
D	Broj izdanih udjela	29		1.776.590	2.121.154
E	Cijena udjela fonda (AOP28/AOP29)	30		247.2588	256.6564
90	Novčani primici (AOP32+AOP33+AOP34)	31		473.912	604.249
90x	Novčani primici s osnova uplata na osobni račun člana	32		402.918	500.386
90y	Novčani primici s osnove promjene članstva	33		28.878	54.217
90z	Novčani primici po osnovi državnih poticaja	34		42.116	49.646
93	Novčani izdaci (AOP36+AOP37+AOP38)	35		-154.590	-198.268
93x	Novčani izdaci s osnova isplata mirovina	36		-125.131	-164.608
93y	Novčani izdaci s osnove promjene članstva	37		-24.563	-25.882
93z	Novčani izdaci zbog smrti člana	38		-4.896	-7.778
94	Dobit/gubitak tekuće poslovne godine	39		17.951	3.534
95	Zadržana dobit/gubitak iz prethodnih razdoblja	40		81.224	99.175
96	Revalorizacija finansijske imovine raspoložive za prodaju	41		20.780	35.718
97	Revalorizacijske rezerve instrumenata zaštite	42		0	0
F	Ukupno obveze prema izvorima imovine (AOP31+AOP35+ Σ od AOP39 do AOP42)	43		439.277	544.408
995-999	Izvanbilančna evidencija pasiva	44		48.057	67.264

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**IZVJEŠTAJ O SVEOBUVATNOJ DOBITI
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2017. godine**

Konta skupine	POZICIJA	AOP	Bilješke	01.01.2016-31.12.2016.	01.01.2017-31.12.2017.
73	Realizirani dobici od prodaje finansijskih instrumenata	45		13.883	9.629
63	Realizirani gubici od finansijskih instrumenata	46		3.434	983
	Neto realizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata (AOP45-AOP46)	47	10	10.449	8.646
72	Nerealizirani dobici od finansijskih instrumenata	48		15.890	18.850
71x	Pozitivne tečajne razlike finansijskih instrumenta po fer vrijednosti	49		44.746	59.613
62	Nerealizirani gubici od finansijskih instrumenata	50		15.625	17.857
60x	Negativne tečajne razlike finansijskih instrumenata po fer vrijednosti	51		44.681	74.099
	Neto nerealizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata (AOP48+AOP49-AOP50-AOP51)	52	10	330	-13.493
70	Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)	53	9	13.279	15.360
71y	Ostale pozitivne tečajne razlike	54	10	3.496	2.331
74	Prihodi od dividendi	55		408	605
75	Ostali prihodi	56		0	13
	Ukupno ostali poslovni prihodi (Σ od AOP53 do AOP56)	57		17.183	18.309
67	Rashodi od kamata	58		7	0
60y	Ostale negativne tečajne razlike	59	10	4.171	2.423
61	Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom	60	11	5.684	7.321
65	Naknada depozitaru	61	12	114	146
66	Transakcijski troškovi	62	14	35	38
64	Umanjenje imovine	63		0	0
69	Ostali dozvoljeni troškovi fonda	64		0	0
	Ukupno ostali rashodi (Σ od AOP58 do AOP64)	65		10.011	9.928
	Dobit ili gubitak (AOP47+AOP52+AOP57-AOP65)	66		17.951	3.534
	Nerealizirani dobici /gubici finansijske imovine raspoložive za prodaju	67		10.388	14.938
	Dobici/gubici instrumenata zaštite novčanih tokova	68		0	0
	Ostala sveobuhvatna dobit (AOP67+AOP68)	69		10.388	14.938
	Ukupna sveobuhvatna dobit (AOP66+AOP69)	70		28.339	18.472
	Reklasifikacijske usklade	71		0	0

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2017. godine**

Pozicija	AOP	Bilješke	01.01.2016- 31.12.2016.	01.01.2017- 31.12.2017.
Primici od prodaje prenosivih vrijednosnih papira	72		237.689	96.589
Izdaci od kupnje prenosivih vrijednosnih papira	73		-293.016	-211.489
Primici od prodaje instrumenata tržišta novca	74		0	0
Izdaci od kupnje instrumenata tržišta novca	75		0	0
Primici od prodaje udjela investicijskih fondova	76		0	0
Izdaci od kupnje udjela investicijskih fondova	77		0	-9.946
Primici od ulaganja u izvedene finansijske instrumente	78		3.222	139
Izdaci od ulaganja u izvedene finansijske instrumente	79		-2.938	-64
Primici od dividendi	80		408	605
Primici od kamata	81		15.060	15.247
Izdaci za kamate	82		-7	0
Primici po depozitima, repo ugovorima i sličnim ugovorima o prodaji i ponovnoj kupnji	83		10.500	11.208
Izdaci po depozitima, repo ugovorima i sličnim ugovorima o prodaji i ponovnoj kupnji	84		-10.500	-11.232
Izdaci od naknada za upravljanje	85		-5.557	-7.180
Izdaci za naknade depozitara	86		-111	-144
Izdaci za transakcijske troškove i ostale dozvoljene troškove fonda	87		-13	-15
Ostali primici iz poslovnih aktivnosti	88		216.481	101.084
Ostali izdaci iz poslovnih aktivnosti	89		-217.203	-96.325
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti (Σ od AOP72 do AOP89)	90		-45.985	-111.523
Primici s osnova uplata na osobni račun člana	91		87.203	97.973
Primici s osnove promjene članstva	92		14.427	25.339
Primici s osnove državnih poticaja	93		5.608	7.543
Izdaci s osnova isplata mirovinha	94		-28.321	-39.486
Izdaci s osnove promjene članstva	95		-884	-1.320
Izdaci zbog smrti člana	96		-859	-2.882
Ostali primici iz finansijskih aktivnosti	97		0	0
Ostali izdaci iz finansijskih aktivnosti	98		0	0
Novčani tokovi iz finansijskih aktivnosti (Σ od AOP91 do AOP98)	99		77.174	87.167
Efekti promjene tečaja stranih valuta	100		473	-44
Neto povećanje (smanjenje) novčanih sredstava (AOP90+AOP99+AOP100)	101		31.662	-24.400
Novac na početku razdoblja	102		32.672	64.334
Novac na kraju razdoblja (AOP101+AOP102)	103	5	64.334	39.934

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U NETO IMOVINI FONDA
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2017. godine

Pozicija	AOP	01.01.2016- 31.12.2016.	01.01.2017- 31.12.2017.
Dobit ili gubitak	137	17.951	3.534
Ostala sveobuhvatna dobit	138	10.388	14.938
Povećanje/smanjenje neto imovine od poslovanja fonda (sveobuhvatna dobit) (AOP137 + AOP138)	139	28.339	18.472
Primici s osnova uplata na osobni račun	140	86.438	97.468
Primici s osnove promjene članstva	141	14.398	25.339
Primici s osnove državnih poticaja	142	5.602	7.530
Izdaci s osnova isplata mirovina	143	-28.253	-39.477
Izdaci s osnove promjene članstva	144	-885	-1.319
Izdaci zbog smrti člana	145	-859	-2.882
Ukupno povećanje/smanjenje od transakcija s udjelima fonda (Σ od AOP140 do AOP145)	146	76.441	86.659
Ukupno povećanje/smanjenje neto imovine fonda (AOP139 + AOP146)	147	104.780	105.131

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

**IZVJEŠTAJ O POSEBNIM POKAZATELJIMA FONDA
za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2017. godine**

Pozicija	31.12.2017.	31.12.2016.	31.12.2015.	31.12.2014.	31.12.2013.
	2017.	2016.	2015.	2014.	2013.
Neto imovina fonda	544.408	439.277	334.497	264.102	202.061
Broj udjela fonda	2.121.154	1.776.590	1.456.255	1.207.708	1.022.473
Cijena udjela fonda	256,6564	247,2588	229,6967	218,6802	197,6195
Broj udjela fonda na početku razdoblja	1.776.590	1.456.255	1.207.708	1.022.473	922.728
Izdani udjeli s osnova uplata na osobni račun	388.431	363.231	285.827	238.810	181.026
Izdani udjeli s osnova državnih poticaja	29.234	22.702	20.366	37.326	18.402
Izdani udjeli temeljem promjene članstva (ulaz)	101.009	60.816	44.932	4.242	1.049
Povučeni udjeli temeljem promjene članstva (izlaz)	-5.278	-3.611	-3.096	-2.903	-6.613
Povučeni udjeli temeljem isplate mirovina	-157.312	-119.078	-93.655	-90.509	-92.341
Povučeni udjeli zbog smrti člana	-11.518	-3.725	-5.827	-1.731	-1.778
Broj udjela na kraju razdoblja	2.121.154	1.776.590	1.456.255	1.207.708	1.022.473
Prinos fonda	3,8	7,65	5,04	10,66	1,95
Najniža cijena udjela fonda	246,2643	229,4922	218,8664	197,3649	190,1233
Najviša cijena udjela fonda	257,8189	247,4256	229,6967	218,6802	198,8652
Najviša vrijednost neto imovine fonda	545.538	439.532	334.497	264.102	202.061
Najniža vrijednost neto imovine fonda	439.324	334.480	264.336	201.945	178.737

Pravne osobe za posredovanje u trgovaju financijskim instrumentima putem kojih je fond obavio više od 10% svojih transakcija tijekom tekućeg razdoblja

Pravne osobe za posredovanje u trgovaju financijskim instrumentima	Vrijednost transakcija obavljenih putem pravnih osoba za posredovanje iskazana kao postotak od ukupne vrijednosti svih transakcija fonda u tekućem razdoblju	Provizija plaćena pravnoj osobi za posredovanje iskazana kao postotak ukupne vrijednosti transakcija obavljenih posredstvom te pravne osobe
RAIFFEISENBANK AUSTRIA	23,28	0,00
ZAGREBAČKA BANKA D.D.	33,31	0,00
ERSTE I STEIERMARKISCHE BANK D.D.	14,62	0,02
PRIVREDNA BANKA ZAGREB	12,30	0,01

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O VREDNOVANJU IMOVINE I OBVEZA FONDA
na dan 31. prosinca 2017. godine

Metoda vrednovanja	Pravilnik o vrednovanju imovine i obveza mirovinskog fonda			31.12.2016.	% NAV	31.12.2017.	% NAV
Financijska imovina							
Fer vrijednost	1. razina (MSFI 13)	članak 9. stavak 4.i 5.	članak 10.stavak 1.točka a)	156.777	35,69	233.530	42,90
		članak 11.stavak 1.	članak 10.stavak 1.točka b)	0	0	0	0,00
		članak 9. stavak 1.,2. i 7.		220.302	50,15	172.519	31,69
	2. razina (MSFI 13)	članak 9. stavak 3.i 6.		0	0	0	0,00
		članak 11.stavak 2., 3. i 5.		100	0,02	2.757	0,51
		članak 13.	članak 10.stavak 1.točka c)	0	0	88.124	16,18
	3. razina (MSFI 13)	članak 11. stavak 5.		0	0	0	0,00
		članak 13.	članak 10.stavak 1.točka c)	111	0,02	10.159	1,86
		članak 13. i članak 11.		0	0	0	0
Financijske obveze							
	1. razina	članak 9. i članak 11.		0	0	0	0,00
		članak 11.		-609	-0,14	-85	-0,02
		članak 13. i članak 11.		0	0	0	0
Amortizirani trošak							
	Imovina	članak 14. i članak 16.		64.334	14,65	39.934	7,34
	Obveze	članak 14. i članak 16.		-1.738	-0,39	-2.530	-0,46
Trošak nabave							
	Imovina						
	Obveze						

Računovodstvene politike i ostale bilješke u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilješke uz finansijske izvještaje

1 Fond koji je predmet izvještavanja

AZ Benefit dobrovoljni mirovinski fond („Fond“) osnovan je 15. srpnja 2003. godine. Mirovinskim fondom upravlja Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Društvo za upravljanje“) sa sjedištem u Zagrebu, Heinzelova 70. Krajnji vlasnik i krajnje matično društvo Društva za upravljanje je Allianz SE, Njemačka.

Mirovinski fond je fond posebne vrste koji nema pravnu osobnost i osnovan je radi ulaganja doprinosa članova Fonda s ciljem povećanja i zaštite vrijednosti imovine Fonda radi osiguranja isplate mirovinskih davanja njegovim članovima, u skladu s odredbama Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN 19/14). Fond se osniva na neodređeno vrijeme, kao fond otvorene naravi za članove koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj. Nakon što član ispuni prava za umirovljenje, ukupna imovina na računu člana prebacuje se u regulirano mirovinsko osiguravajuće društvo koje na taj način preuzima podmirivanje obveze za isplatu mirovine.

Načela i strategija ulaganja

Fond će provoditi ulaganja imovine poštujući temeljna načela ulaganja: sigurnosti, razboritosti i opreza, lojalnosti, skrbi, smanjivanja rizika raspršenošću ulaganja, zakonitosti, održavanja odgovarajuće likvidnosti i zabrane sukoba interesa vodeći pri tome računa o zakonskim ograničenjima ulaganja imovine.

U procesu procjene izloženosti imovine Fonda pojedinim tržišnim rizicima promatra se portfelj Fonda u agregiranoj formi, tj. unutar odgovarajućih klasa imovine. Klase izloženosti ujedno predstavljaju osnovu za procjenu utjecaja pojedinih tržišnih događaja na portfelj fonda, odnosno osnovu za procjenu rizika kojima je imovina Fonda izložena.

Zagrebačka banka d.d. („Depozitar“) je depozitar Fonda.

Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga („Agencija“) je regulatorno tijelo Fonda.

2 Osnova za pripremu

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Pravilnikom o godišnjim, polugodišnjim i drugim izvještajima dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN 40/16) izdanom od strane Agencije.

Računovodstvena regulativa Agencije temelji se na Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske Unije („MSFI usvojeni od strane EU“).

Računovodstvene politike podudaraju se s računovodstvenim načelima Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja usvojenih od strane EU, te se u opisu računovodstvenih politika Fonda poziva na pojedine standarde koji su bili u primjeni na dan 31. prosinca 2017. godine.

Ovi finansijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Društva za upravljanje dana 12. ožujka 2018. godine.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

2 Osnova za pripremu (nastavak)

Osnova za mjerenje

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su na osnovi fer vrijednosti za finansijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju. Ostala finansijska imovina i obveze iskazani su po amortiziranom trošku ili povijesnom trošku.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su na temelju konzistentne prezentacije i klasifikacije. Usporedni podaci o realiziranim dobitcima i gubicima po finansijskim instrumentima su netirani kako bi se postigla usporedivost s prikazom tekuće godine. Reklasifikacija je samo prezentacijske naravi i ne utječe na rezultat za godinu.

Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje finansijskih izvještaja sukladno računovodstvenoj regulativi primjenjivoj za mirovinske fondove u Republici Hrvatskoj zahtijeva donošenje prosudbi, procjena i prepostavki od strane rukovodstva koje utječu na primjenu politika i objavljenih iznosa imovine i obveza te prihoda i troškova. Procjene i povezane prepostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim drugim faktorima koji se smatraju realnima u određenim okolnostima, čiji rezultati čine osnovu za donošenje prosudbi o knjigovodstvenim vrijednostima imovine i obveza koje nisu direktno vidljive iz ostalih izvora. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pripadajuće prepostavke redovito se pregledavaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je promjena procjene napravljena ako promjena utječe samo na to razdoblje. Ako promjena utječe na razdoblje u kojem je nastala i na buduća razdoblja, priznaje se u razdoblju u kojem je nastala i u budućim razdobljima.

Informacije o prosudbama rukovodstva Društva za upravljanje koje se odnose na primjenu računovodstvenih propisa, koji imaju značajan utjecaj na finansijske izvještaje kao i informacije o procjenama sa znatnim rizikom mogućeg značajnog usklađenja u idućoj godini objavljene su u Bilješci 4.

Funkcionalna i izvještajna valuta

Finansijski izvještaji pripremljeni su u kunama ("kn"), koja je ujedno i funkcionalna valuta te zaokruženi na najbližu tisuću.

Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2017. godine bio je 7,513648 kuna za 1 euro (2016.: 7,557787 kuna) i 6,269733 kuna za 1 američki dolar (2016.: 7,168536 kuna).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike

Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane na sva razdoblja prikazana u ovim finansijskim izvještajima.

Prihodi od ulaganja

Prihodi od ulaganja za razdoblje uključuju realizirane dobitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i raspoložive za prodaju, kao što su dobici realizirani kod prodaje finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i raspoloživih za prodaju, prihodi od kamata, pozitivne tečajne razlike od monetarnih finansijskih instrumenata, dividende i ostali slični prihodi.

Fond primjenjuje FIFO metodu („First-In-First-Out“) za određivanje realiziranih dobitaka i gubitaka kod prestanka priznavanja.

Prihodi od kamata od dužničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju, ulaganja koja se drže do dospijeća, zajmova i potraživanja te tekućih računa i plasmana kod banaka priznaju se u dobiti ili gubitku kako nastaju, primjenom efektivne kamatne stope relevantnog instrumenta izračunate na datum stjecanja, kojom se budući procijenjeni novčani tokovi svode na neto sadašnju vrijednost tijekom razdoblja trajanja pripadajućeg ugovora ili primjenom odgovarajuće promjenjive kamatne stope. Prihodi od kamata uključuju i amortizaciju bilo kojeg diskonta ili premije, i ukoliko je primjenjivo, transakcijske troškove ili ostale razlike između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog instrumenta i njegove vrijednosti po dospijeću, izračunatih primjenom efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška finansijske imovine ili obveze i raspoređivanja prihoda od kamata ili rashoda od kamata tijekom očekivanog razdoblja držanja instrumenata. Prihod od kamata od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaje se po efektivnoj kamatnoj stopi te je prikazan u stavci *Prihodi od kamata* u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Prihod od dividendi od kotiranih vlasničkih vrijednosnica i raspodjele iz investicijskih fondova priznaju se kao prihod kada je ostvareno pravo na dividendu.

Rashodi

Rashodi Fonda uključuju realizirane gubitke od ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice, udjele u investicijskim fondovima po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i raspoložive za prodaju, kao što su gubici realizirani kod prodaje finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti, raspoložive za prodaju, naknade od ukupne imovine Fonda, naknade Depozitaru, brokerske naknade od transakcija finansijskih instrumenata po računu dobiti i gubitka, transakcijske troškove, ostale rashode te negativne tečajne razlike od monetarnih finansijskih instrumenata.

Troškovi poslovanja se priznaju u dobiti i gubitku kako nastaju. Određene troškove poslovanja te rashode nastale na temelju upravljanja Fondom snosi Društvo za upravljanje u skladu sa Zakonom i regulativom Agencije te oni nisu prikazani kao rashod u finansijskim izvještajima Fonda.

Nerealizirani dobici i gubici od ulaganja u finansijske i derivativne instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Nerealizirani dobici i gubici od ulaganja u finansijske instrumente uključuju promjenu fer vrijednosti finansijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te nerealizirane tečajne razlike od ulaganja u vrijednosne papire.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Dobici i gubici od preračunavanja monetarne imovine i obveza

Transakcije u stranim valutama preračunate su po službenom tečaju Hrvatske narodne banke na dan poslovne promjene. Monetarna i nemonetarna imovina i obveze izražene u stranim valutama preračunati su u kune po službenom tečaju koji se primjenjuje na datum izvještavanja. Sve tečajne razlike koje proizlaze iz preračunavanja stranih valuta i svi realizirani dobici umanjeni za gubitke kod prodaje ili namire monetarne imovine ili obveza uključeni su u dobit ili gubitak u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Nerealizirane tečajne razlike koje proizlaze iz finansijskih instrumenta po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i finansijske imovine koja je raspoloživa za prodaju prikazane su u poziciji tečajnih razlika finansijskih instrumenata po fer vrijednosti. Sve ostale tečajne razlike proizašle od preračunavanja stranih valuta po imovini i obvezama, uključujući novčana sredstva i depozite kod kreditnih institucija koja se drže do dospijeća prikazane su unutar ostalih tečajnih razlika.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Fond klasificira svoju finansijsku imovinu i finansijske obveze u sljedeće kategorije: po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, raspoložive za prodaju, koja se drži do dospijeća, zajmovi i potraživanja te ostale finansijske obveze. Društvo za upravljanje odlučuje o klasifikaciji odmah pri inicijalnom priznavanju.

Finansijska imovina i finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Ova kategorija sastoji se od: finansijskih instrumenata namijenjenih trgovaniju i onih koji su na početku određeni da se vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Društvo za upravljanje određuje finansijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kada se:

- Imovinom i obvezama upravlja, vrednuje ili interno prikazuje na osnovi fer vrijednosti,
- Priznavanjem eliminira ili značajno umanjuje računovodstvena neusklađenost koja bi u protivnom nastala, ili
- Imovina ili obveza sadrži ugrađeni derivativ koji značajno mijenja novčane tokove koji bi inače proizlazili iz ugovora.

Finansijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju dužničke i vlasničke vrijednosnice, te derivative. Svi finansijski instrumenti u kategoriji po fer vrijednosti kategorizirani su u portfelj za trgovanje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Ova kategorija obuhvaća nederivativnu financijsku imovinu koja je početno određena kao raspoloživa za prodaju ili financijsku imovinu koja nije klasificirana ni u jednu drugu kategoriju. Financijska imovina raspoloživa za prodaju se namjerava držati neodređeno vrijeme, ali može biti prodana kao odgovor na potrebe za likvidnošću, promjene u kamatnim stopama, promjene u tečajevima ili cijenama vlasničkih vrijednosnica. Financijska imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke vrijednosnice.

Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja su nederivativna financijska imovina s određenim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Ova kategorija uključuje plasmane kod banaka, potraživanja s osnove dividendi, novčanih depozita te potraživanja po stečenoj kamati i ostalu imovinu.

Ostale financijske obveze

Financijske obveze koje se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire i financijske obveze proizašle iz imovine članova Fonda, te ostale obveze.

Priznavanje i prestanak priznavanja

Fond početno priznaje zajmove i potraživanja, te ulaganja koja se drže do dospijeća na dan njihovog ugovaranja, kreiranja ili stjecanja i prijenosa sredstava iz Fonda. Ostalu financijsku imovinu i financijske obveze (uključujući imovinu i obveze definirane u portfelj po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te imovinu raspoloživu za prodaju) Fond početno priznaje na datum trgovanja na koji postaje jedna od ugovornih strana instrumenta. Od tog se datuma priznaju svi dobici i gubici proizašli iz promjena fer vrijednosti financijske imovine ili financijske obveze.

Fond prestaje priznavati financijsku imovinu kada isteku ugovorna prava na novčane tokove od te financijske imovine, ili u slučaju prijenosa financijske imovine, kada taj prijenos udovoljava uvjetima prestanka priznavanja u skladu s MRS-om 39: *Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerjenje*.

Financijska obveza prestaje se priznavati kada se ugovorne obveze podmire, otkažu ili isteknu.

Mjerjenje

Financijski instrumenti se početno mjere po fer vrijednosti uvećano, ako se radi o financijskoj imovini ili financijskoj obvezi koja se ne vodi po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa stjecanjem ili izdavanjem financijske imovine ili financijske obveze. Transakcijski troškovi financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka odmah se rashoduju, dok se kod drugih financijskih instrumenata amortiziraju.

Nakon početnog priznavanja, svi financijski instrumenti klasificirani po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka mjere se po fer vrijednosti, a promjene u njihovoj fer vrijednosti priznaju se u dobiti ili gubitku.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Mjerenje (nastavak)

Nakon početnog priznavanja financijski instrumenti raspoloživi za prodaju mjere se po fer vrijednosti, dok se rezultirajući dobici i gubici priznaju direktno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Fonda, osim gubitaka kod umanjenja vrijednosti, dobitaka ili gubitaka po tečajnim razlikama monetarnih jedinica poput dužničkih vrijednosnica, te amortizacije bilo koje premije ili diskonta (uključujući transakcijske troškove) metodom efektivne kamatne stope koja se priznaje u dobiti ili gubitku.

Financijska imovina klasificirana kao zajmovi i potraživanja i koja se drži do dospijeća mjeri se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti ako postoje. Premije i diskonti uključeni su u knjigovodstvenu vrijednost povezanog instrumenta i amortiziraju se na temelju efektivne kamatne stope instrumenta.

Ostale financijske obveze, osim onih koje se vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, mjere se po amortiziranom trošku, primjenom efektivne kamatne stope. Financijske obveze proizašle iz izdanih obračunskih jedinica Fonda predstavljaju pravo člana na preostali udio u imovini Fonda.

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost financijske imovine temelji se na njihovoj kotiranoj tržišnoj cijeni na dan izvještavanja utvrđenoj prema regulativi Agencije, bez umanjenja za zavisne troškove ili je temeljena na vrijednosti sličnih financijskih instrumenata.

Fer vrijednost utvrđuje se kao cijena koja se može ostvariti prodajom imovine ili platiti za prijenos obveze u redovnoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerena, ili u njihovom nedostatku, cijena koja se može ostvariti na najpovoljnijem tržištu na kojem Fond ima pristup na datum mjerena. Fer vrijednost obveze također odražava njezin rizik neizvršenja.

Fer vrijednost vlasničkih i dužničkih vrijednosnih papira temelji se na prosječnoj vaganoj cijeni trgovanja, cijeni zadnje ponude odnosno cijeni posljednje transakcije sukladno Pravilniku o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i cijene udjela dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN 103/14 i 7/16).

Međutim, postojanje kotirane cijene ne smatra se automatski odgovarajućom mjerom fer vrijednosti. Dodatno se prati razdoblje od zadnjeg dana transakcije, volumen transakcija kao i velike oscilacije u kotiranim cijenama.

Ako službeno odobrena cijena financijskog instrumenta nije dostupna na burzi ili od brokera/dealeara za instrumente kojima se ne trguje na određenom tržištu, fer vrijednost instrumenta procjenjuje se primjenom tehnika procjene, uključujući upotrebu usporednih transakcija koje su obavljene prema tržišnim uvjetima, usporedbom fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo kojom drugom tehnikom procjene koja omogućava procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama.

Kod primjene tehnika diskontiranog novčanog toka, procijenjeni budući novčani tokovi temelje se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje, a primjenjena diskonta stopa je tržišna stopa na datum izvještavanja koja je primjenjiva na instrumente sa sličnim uvjetima. Kod primjene ostalih modela određivanja cijene, ulazni podaci temelje se na tržišnim podacima na datum izvještavanja.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Principi mjerena fer vrijednosti (nastavak)

Fer vrijednost derivatnih instrumenata kojima se ne trguje na uređenom tržištu procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi Fond imao u slučaju da prekine ugovor na datum izvještavanja, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditnu sposobnost druge ugovorne strane.

Aktivno i neaktivno tržište

Smatra se da finansijski instrument kotira na aktivnom tržištu ako su kotirane cijene neposredno i redovno raspoložive na aktivnom tržištu, od trgovaca, brokera, poslovne grupe, agencije za regulaciju cijena ili zakonodavne agencije i ako te cijene predstavljaju stvarne i redovno nastale transakcije prema tržišnim uvjetima.

Kotirane tržišne cijene za određenu imovinu predstavljaju sadašnju cijenu ponude, a ako ista nije dostupna tada cijena posljednje transakcije dokazuje sadašnju fer vrijednost pod uvjetom da od razdoblja provedbe transakcije nije bilo značajnih promjena ekonomskih okolnosti niti se radilo o prisilnoj transakciji.

Za prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca, kojima se trguje u Republici Hrvatskoj, aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentima trgovalo minimalno 15 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Fer vrijednost prenosivih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu te prijavljenih OTC transakcija.

Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira te instrumenata tržišta novca kojima se trguje u drugoj državi članici Europske Unije ili državi članici OECD-a na aktivnom tržištu vrednuje se primjenom zadnje cijene trgovanja objavljene na uređenom tržištu.

Instrumenti tržišta novca čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, druga država članica ili država članica OECD-a vrednuju se metodom amortiziranog troška primjenom metode efektivne kamatne stope po prinisu do dospijeća relevantnom do trenutka nove transakcije u mirovinskom fondu kojim upravlja isto mirovinsko društvo, odnosno primarne emisije instrumenta tržišta novca istog izdavatelja s istim rokom dospijeća.

Prenosivi dužnički vrijednosni papiri čiji je izdavatelj Republika Hrvatska i kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na neaktivnom tržištu vrednuju primjenom zadnje cijene objavljene na službenom finansijsko-informacijskom servisu na dan za koji se vrednuje imovine i obveze („BVAL“).

Za prenosive vlasničke vrijednosne papire aktivnim tržištem smatra se tržište na kojem se navedenim instrumentom trgovalo minimalno 20 trgovinskih dana u tromjesečnom razdoblju.

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira kojima se trguje u Republici Hrvatskoj na aktivnom tržištu izračunava se primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrgovanih na uređenom tržištu.

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira na neaktivnom tržištu utvrđuje se tehnikama vrednovanja, kojima je cilj procijeniti cijenu po kojoj bi imovina bila prodana odnosno obveza prenesena u urednoj transakciji među tržišnim sudionicima za datum vrednovanja.

Procjene fer vrijednosti provode se na temelju tržišnih uvjeta i informacija o finansijskom instrumentu korištenjem vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće i oslanjanjem što je manje moguće na specifične interne procjene.

Dobici i gubici od naknadnog mjerena

Dobici i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u dobiti ili gubitku.

Dobici i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju priznaju se u rezervama fer vrijednosti te prikazuju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Na datum izvještavanja pregledavaju se financijski instrumenti koji se vode po trošku ili amortiziranom trošku te po fer vrijednosti s promjenama fer vrijednosti priznatih direktno u Izvještaju o promjenama u neto imovini Fonda kako bi se ustanovilo postojanje objektivnih razloga za umanjenje vrijednosti. Ukoliko postoje takve indikacije, gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u dobiti ili gubitku kao:

- razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom, za financijsku imovinu koja se vodi po trošku ili amortiziranom trošku, te
- kumulativni gubitak koji je priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, za financijske instrumente raspoložive za prodaju. Iznos kumulativnog gubitka koji je isključen iz ostale sveobuhvatne dobiti i prikazan unutar dobiti ili gubitka je razlika između troška kupnje (umanjeno za otplatu glavnice i amortizaciju) i trenutne fer vrijednosti umanjene za prethodno priznata umanjenja vrijednosti.

Sva financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku i financijska imovina raspoloživa za prodaju individualno se procjenjuje na umanjenje vrijednosti.

Kratkoročna stanja se ne diskontiraju.

Ako se u narednom razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti koji je priznat za određenu financijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku smanji i smanjenje se može objektivno povezati s događajem nastalim nakon smanjenja, smanjenje se poništava kroz dobit ili gubitak.

Derivativni financijski instrumenti

Derivativni financijski instrumenti početno se priznaju po fer vrijednosti na dan zaključivanja derivativnih ugovora, a naknadno se mjere po njihovoj fer vrijednosti. Kada derivativni instrumenti imaju pozitivnu fer vrijednost priznati su u imovini, dok se u slučaju negativne fer vrijednosti iskazuju u obvezama.

Fond koristi derivativne financijske instrumente kako bi se na optimalan način zaštitilo od izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz poslovnih, financijskih i ulagačkih aktivnosti. Fond ne drži niti izdaje derivativne financijske instrumente u špekulativne svrhe. Svi derivativi su klasificirani kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja. Derivativni financijski instrumenti uključuju termske ugovore u stranoj valuti.

Novčana sredstva

Novčana sredstva obuhvaćaju tekuće račune kod banaka.

Oporezivanje

Prema trenutno važećoj regulativi primjenjivoj u Hrvatskoj, dobit od Fonda ne podliježe oporezivanju.

Neto imovina Fonda i vrijednost obračunske jedinice

Neto imovinsku vrijednost Fonda čini ukupna vrijednost imovine Fonda umanjena za iznos obveza Fonda na dan utvrđivanja neto imovinske vrijednosti. Vrijednost obračunske jedinice predstavlja omjer neto imovinske vrijednosti Fonda i ukupnog broja obračunskih jedinica Fonda na isti dan.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Raspodjela rezultata Fonda

Raspodjela rezultata Fonda regulirana je Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima. U skladu s trenutno važećim odredbama Zakona, sva dobit razdoblja raspoređuje se na račune članova.

Standardi i tumačenja koji još nisu važeći

Određeni broj novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja izdan je od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Odbora za tumačenje međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, ali još nisu stupili na snagu za računovodstveno razdoblje koje završava 31. prosinca 2017. godine i/ili nisu usvojeni od strane Europske unije te kao takvi nisu primjenjeni u pripremi ovih finansijskih izvještaja. Jedan novi standard koji je potencijalno relevantan za Društvo je MSFI 9 – Finansijski instrumenti čiji je kratki pregled dan u nastavku.

MSFI 9 zamjenjuje postojeće smjernice MRS 39 Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerjenje. MSFI 9 uključuje izmjene smjernica o klasifikaciji i naknadnom mjerenu finansijskih instrumenata, definira novi model očekivanog kreditnog gubitka za potrebe izračuna umanjenja vrijednosti finansijske imovine te donosi nove zahtjeve vođenja računovodstva zaštite. Smjernice priznavanja i prestanka priznavanja finansijskih instrumenata prenesene su iz MRS-39.

Standardi klasifikacije finansijske imovine i finansijskih obveza

MSFI 9 sadrži tri glavne kategorije klasifikacije finansijske imovine: mjerena po amortiziranom trošku, po fer po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) i fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVRDIG). Klasifikacija se općenito temelji na poslovnom modelu po kojem se vodi finansijska imovina te njegovim ugovorenim novčanim tokovima. Novi standard eliminira postojeće kategorije instrumenata definirane putem MRS 39; ulaganja koja se drže do dospijeća, zajmovi i potraživanja te ulaganja raspoloživa za prodaju.

MSFI 9 u velikoj mjeri zadržava postojeće zahtjeve MRS 39 za klasifikaciju finansijskih obveza. Međutim, iako se prema MRS 39 sve promjene fer vrijednosti obveza koje se drže po fer vrijednosti priznaju u računu dobiti i gubitka, u skladu s MSFI 9 promjene fer vrijednosti obično se prikazuju kako slijedi:

- iznos promjene fer vrijednosti koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika obveze prikazuje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti;
- preostali iznos promjene fer vrijednosti iskazuje se u računu dobiti i gubitka

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

MSFI 9 zamjenjuje model „nastalog gubitka“ iz MRS 39 s modelom „očekivanog kreditnog gubitka“. Novi model umanjenja vrijednosti odnosi se i na određene kreditne obveze te ugovore o finansijskim jamstvima, ali ne i na ulaganja u vlasničke udjele. Prema MSFI 9, kreditni gubici priznaju se ranije nego prema MRS 39.

Učinak na finansijske izvještaje Fonda za narednu godinu

Uz MSFI 9 – Finansijski instrumenti („MSFI 9“) kao odgovor na prvu primjenu MSFI 9 izdan je izmijenjeni Pravilnik o utvrđivanju neto vrijednosti imovine i cijene udjela dobrovoljnog mirovinskog fonda (NN br. 128/17) („Pravilnik“) te su oba na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. Izmijenjeni Pravilnik uvodi mogućnost odstupanja od MSFI-ja u računovodstvenim politikama fondova u Republici Hrvatskoj budući da dozvoljava određena izuzeća od pravila mjerjenja koja su propisana MSFI 9, a odnose se na finansijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku, pri čemu društva za upravljanje mirovinskim fondovima mogu odabrat da mirovinski fondovi pod njihovim upravljanjem priznaju kreditne gubitke samo na finansijsku imovinu za koju postoji objektivan dokaz o umanjenju vrijednosti.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Standardi i tumačenja koji još nisu važeći (nastavak)

Učinak na finansijske izvještaje Fonda za narednu godinu (nastavak)

U suštini, navedeno znači kako bi, ukoliko se primijeni spomenuto izuzeće, suprotno od MSFI 9 koji posebno propisuje računovodstvo i izračun očekivanih kreditnih gubitaka, mirovinski fondovi nastavili priznavati umanjenje vrijednosti samo za nastale kreditne gubitke. Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima odlučilo je primijeniti ovo izuzeće za sve fondove kojim upravlja.

U skladu s navedenim ne očekuju se značajni učinci na finansijske izvještaje Fonda za narednu godinu, koji proizlaze iz primjene izmijenjenog Pravilnika i izuzeća koje se odnosi na navedeno odstupanje od MSFI 9 koje primjenjuje Fond.

4 Računovodstvene prosudbe i procjene

Bilješka Računovodstvene procjene i prosudbe nadopunjuje bilješku o upravljanju finansijskim rizicima (Bilješka 17).

Procjene i prosudbe koje nose znatan rizik mogućih značajnih usklađa knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj poslovnoj godini, opisane su u nastavku.

(a) Fer vrijednost

Za finansijske instrumente Fonda kojima se trguje na organiziranim tržištima, a koji se mjere po fer vrijednosti, kotirane cijene su direktno dostupne. Međutim, fer vrijednost određenih finansijskih instrumenata, na primjer „over the counter“ derivativa ili vrijednosnica koje ne kotiraju, određuje se primjenom tehnika procjene, uključujući pozivanje na sadašnju fer vrijednost ostalih suštinski sličnih instrumenata (podložno odgovarajućim usklađenjima).

Utvrđivanje fer vrijednosti finansijske imovine i obveza za koje ne postoji tržišna cijena zahtjeva korištenje metoda vrednovanja koje su opisane u Bilješci 3: *Principi mjerjenja fer vrijednosti*. Za finansijske instrumente s kojima se rijetko trguje i koji imaju netransparentnu cijenu, fer vrijednost je manje objektivna i zahtjeva različit stupanj prosudbe ovisno o likvidnosti, koncentraciji, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnim pretpostavkama i ostalim rizicima koji utječu na pojedini instrument.

Procjene fer vrijednosti provode se u određenom vremenskom trenutku na temelju tržišnih uvjeta i informacija o finansijskom instrumentu. Ove su procjene po prirodi subjektivne i uključuju neizvjesnosti i pitanja koja značajno ovise o prosudbi, poput kamatnih stopa, promjenjivosti i procijenjenim novčanim tokovima, te se stoga, ne mogu utvrditi s potpunom preciznošću. Fond mjeri fer vrijednost temeljem hijerarhije fer vrijednosti koja je objašnjena u Bilješci 19: *Fer vrijednost*.

(b) Gubici od umanjenja vrijednosti imovine koja se vodi po amortiziranom trošku

Potreba za umanjenjem vrijednosti imovine koja se vodi po amortiziranom trošku procjenjuje se kako je opisano u Bilješci 3: *Umanjenje vrijednosti finansijske imovine*. Umanjenje vrijednosti za pojedinačne izloženosti temelji se na najboljoj procjeni rukovodstva Društva za upravljanje o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih primitaka. Pri procjeni tih novčanih primitaka, rukovodstvo procjenjuje finansijski položaj dužnika i neto nadoknadivu vrijednost instrumenata osiguranja.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

4 Računovodstvene prosudbe i procjene (nastavak)

(c) Regulatorni zahtjevi

Agencija je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Fonda i može zahtijevati promjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u skladu s odgovarajućim propisima. Uprava kontinuirano procjenjuje regulatorne zahtjeve i osigurava da Fond posluje u skladu s odgovarajućim propisima.

(d) Ulaganja koja se drže do dospijeća

Uprava Društva za upravljanje kod inicijalnog priznavanja finansijske imovine razmatra mogućnost i namjeru Društva za upravljanje za držanjem određenih dužničkih vrijednosnih papira do dospijeća. Imovina koja zadovoljava ove uvjete klasificira se kao ulaganja koja se drže do dospijeća. Prikladnost ove klasifikacije preispituje se na svaki datum izvještavanja.

Situacija na finansijskim tržištima

Uprava Društva za upravljanje ne može pouzdano procijeniti učinke na finansijski položaj Fonda bilo kakvog daljnjeg pogoršanja likvidnosti finansijskih tržišta te povećane nepostojanosti na tržištima valuta i kapitala. Uprava Društva za upravljanje smatra da poduzima sve potrebne mjere kako bi podržalo održivost i rast poslovanja Fonda u trenutnim okolnostima.

S obzirom na svoju strategiju Fond je ulagao u dužničke vrijednosne papire, kratkoročne depozite, te vlasničke vrijednosne papire, vodeći računa o ograničavanju izloženosti prema pojedinom izdavatelju. Na taj način se kreditni rizik imovine Fonda zadržava na razini koja je prihvatljiva u skladu s procjenom Uprave društva za upravljanje.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

5 Novčana sredstva

	31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2017. '000 kn
Žiro računi kod Depozitara		
- denominirani u kunama	49.844	27.550
- denominirani u stranim valutama		
- Euro	14.088	7.617
- Američki dolar	377	4.767
- Švicarski franak	25	0
Ukupno	64.334	39.934
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Uplate pristigle na račun Fonda kod Zagrebačke banke d.d. do 16 sati prenose se na račun Fonda kod Depozitara te se konvertiraju u obračunske jedinice po vrijednosti obračunske jedinice na dan uplate. Uplate pristigne na prolazni račun iza 16 sati smatraju se uplatama sljedećeg dana i konvertiraju se u obračunske jedinice sljedećeg dana.

Uplate koje se ne mogu pripisati osobnim računima članova uključuju se u imovinu Fonda kao sredstva u prijenosu na prolaznom računu, dok je obveza za upлатu i raspored po osobnim računima članova iskazana kao obveza za sredstva u prijenosu.

6 Prenosivi vrijednosni papiri koji se vrednuju po fer vrijednosti

	31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2017. '000 kn
Financijska imovina raspoloživa za prodaju		
- dužničke vrijednosnice	357.417	472.513
Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, namijenjeni trgovaju		
- vlasničke vrijednosnice	19.773	21.940
Ukupno	377.190	494.453
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

7 Obveze prema mirovinskom društvu

	31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2017. '000 kn
Obveza za naknadu za upravljanje	545	685
Obveze za naknadu od uplaćenih doprinosa	560	574
Ukupno	1.105	1.259

U skladu sa Statutom Fonda, Društvu za upravljanje pripada naknada od uplaćenih doprinosa u iznosu 1.250 kuna ako je obračunata u fiksnom iznosu ili naknada obračunata po postotnoj skali do iznosa najviše 300 kuna godišnje, a određuje se prema sljedećoj tablici:

Postotak naknade na uplaćeni iznos	Iznos ukupnih uplata na osobnom računu		
	%	od kn	do kn
7,00%		0	6.000
6,00%		6.000,01	12.000
5,00%		12.000,01	18.000
4,00%		18.000,01	24.000
3,00%		24.000,01	30.000
2,00%		30.000,01	36.000
1,00%		36.000,01	40.000
0,00%		40.000,01	i više

Naknada od uplaćenih doprinosa se ne naplaćuje u slučaju prelaska članova iz Fonda u drugi fond ukoliko njime upravlja Allianz ZB d.o.o., društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Uplate članova raspoređuju se na naknade od uplaćenih doprinosa i priznaju kao obveza prema Društvu za upravljanje te se prenose Društvu za upravljanje mjesечно. Ova naknada od uplaćenih doprinosa se ne priznaje kao prihod ni rashod u finansijskim izvješćima Fonda, te su uplate od strane članova prikazane u iznosu umanjenom za naknadu od uplaćenih doprinosa.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

8 Ostale obveze Fonda

	31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2017. '000 kn
Obveze za pogrešne uplate	6	9
Obveze za uplaćene doprinose članova	615	1.105
Obveze za uplaćeni DPS	0	12
Ukupno	<hr/> <hr/> 621	<hr/> <hr/> 1.126

9 Prihodi od kamata i amortizacija premije (diskonta)

	2016. '000 kn	2017. '000 kn
Dužničke vrijednosnice		
- raspoložive za prodaju	13.276	15.355
Plasmani kod banaka	3	5
Ukupno	<hr/> <hr/> 13.279	<hr/> <hr/> 15.360

Iznos od 15.355 tisuća kuna (2016.: 13.276 tisuća kuna) uključuje 2.593 tisuće kuna (2016.: 1.573 tisuća kuna) amortizacije premije po metodi efektivne kamatne stope po portfelju koji je raspoloživ za prodaju.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

10 Neto realizirani i nerealizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata i ostale tečajne razlike

2016.	Neto realizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata '000 kn	Neto nerealizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata '000 kn	Neto tečajne razlike finansijskih instrumenata po fer vrijednosti '000 kn	Ukupno '000 kn
Portfelj po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Dužničke vrijednosnice	214	0	0	214
Vlasničke vrijednosnice	370	773	-20	1.123
Forward ugovori	558	-508	0	50
	<hr/> 1.142	<hr/> 265	<hr/> -20	<hr/> 1.387
Portfelj raspoloživo za prodaju				
Dužničke vrijednosnice	9.307	0	85	9.392
Ukupno	<hr/> 10.449	<hr/> 265	<hr/> 65	<hr/> 10.779
 2017.				
	Neto realizirani dobici (gubici) od finansijskih instrumenata '000 kn	Neto nerealizirani dobici od finansijskih instrumenata '000 kn	Neto tečajne razlike finansijskih instrumenata po fer vrijednosti '000 kn	Ukupno '000 kn
Portfelj po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
Vlasničke vrijednosnice	-686	-1.523	-176	-2.385
Investicijski fondovi	0	-155	90	-65
Forward ugovori	5.330	2.671	0	8.001
	<hr/> 4.644	<hr/> 993	<hr/> -86	<hr/> 5.551
Portfelj raspoloživo za prodaju				
Dužničke vrijednosnice	4.002	0	-14.400	-10.398
Ukupno	<hr/> 8.646	<hr/> 993	<hr/> -14.486	<hr/> -4.847

Nerealizirani dobici i gubici kao i tečajne razlike se računaju dnevno na bruto principu te se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prikazuje kumulativ gubitaka i dobitaka. Prilikom prodaje finansijskih instrumenata koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i finansijske imovine raspoložive za prodaju, realizirani efekti priznaju se po neto principu u realizirane dobitke ili gubitke uvećano ili umanjeno za razliku do prodajne cijene.

U izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u pozicijama realizirani dobici i realizirani gubici prikazan je neto iznos dobitaka i gubitaka zabilježenih do trenutka prodaje.

Ostale pozitivne i negativne tečajne razlike odnose se na tečajne razlike realizirane prodajom ulaganja u finansijske instrumente, realizirane i nerealizirane tečajne razlike pri svođenju tekućih računa i ostalih potraživanja, kao i efekte od spot kupoprodaje stranih valuta. Tijekom 2017. godine Fond realizirao je 26 tisuća kuna negativnih neto tečajnih efekata od spot kupoprodaje stranih valuta (2016.: 1.148 tisuća kuna).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

11 Rashodi s osnova odnosa s mirovinskim društvom

	2016. '000 kn	2017. '000 kn
Naknada za upravljanje	5.684	7.321

Dnevno upravljanje Fondom obavlja Allianz ZB društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Prema Statutu Fonda Društvo za upravljanje ima pravo na naknadu od ukupne imovine Fonda, trenutno u iznosu od najviše 1,50% (2016.: 1,50%) godišnje od ukupne vrijednosti imovine Fonda umanjene za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja.

12 Naknada depozitaru

Zagrebačka banka d.d. je depozitna banka Fonda. Naknada depozitnoj banci se obračunava na ukupnu vrijednost imovine Fonda umanjenu za iznos svih obveza Fonda s osnove ulaganja.

Naknada depozitnoj banci iznosi 0,03% (2016.: 0,030%).

Naknada se obračunava dnevno, a naplaćuje mjesечно.

13 Naknada za izlaz

Društvo za upravljanje također ima pravo na naknadu za izlaz koja se obračunava članu prilikom izlaska iz Fonda. Ova naknada se obračunava na iznos na osobnom računu člana i odbija od tog iznosa. Naknada za izlaz naplaćuje se u svim slučajevima isplaćivanja imovine osim u slučaju povlačenja sredstava radi isplate mirovina ili radi prelaska članova u drugi fond kojim upravlja Allianz ZB d.o.o., društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima. Naknada za izlaz se obračunava u iznosu od najviše 10% od ukupnog iznosa imovine na osobnom računu člana. Budući da se naknada direktno umanjuje od prebačenog iznosa s računa člana Društvu za upravljanje, naknada se ne priznaje kao rashod Fonda. Tijekom 2017. godine Fond je obračunavao naknadu za izlaz u iznosu od 10% (2016.: 10%). Tijekom 2017. Društvo za upravljanje je obračunalo izlazne naknade u iznosu od 120 kuna (2016.: 6 tisuća kuna).

14 Transakcijski troškovi

Transakcijski i ostali rashodi uključuju transakcijske troškove za kupnju i prodaju vrijednosnica klasificiranih po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, te troškove namire.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

15 Transakcije s obračunskim jedinicama

Novčani primici od članova Fonda

Uplate članova Fonda obračunavaju se u kunskoj protuvrijednosti eura po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan uplate. U skladu sa Zakonom, ova sredstva na računima članova Fonda i naknadno ostaju denominirana u kunama i njihova se vrijednost više ne mijenja u odnosu na ostale strane valute. Obračunske jedinice se stoga obračunavaju prema povjesnom kunkom iznosu.

Novčani primici s osnove državnih poticaja

Članovima Fonda odobravaju se poticajna sredstva iz državnog proračuna temeljem doprinosa prikupljenih u prethodnoj godini. Poticajna sredstva iznose 15% od uplaćenog doprinosa pojedinog člana Fonda, ali najviše do 5 tisuća kuna uplaćenih doprinosa po članu Fonda tijekom godine, i samo za članstvo u jednom dobrovoljnem mirovinskom fondu. Poticajna sredstva vode se na osobnom računu člana na način da se u svakom trenutku može utvrditi njihov iznos i ona predstavljaju osobnu imovinu člana kojom upravlja Društvo za upravljanje.

U skladu sa Zakonom, poticajna sredstva priznaju se kao imovina Fonda i povećavaju osobnu imovinu člana temeljem uplate od strane Ministarstva financija Republike Hrvatske.

16 Derivativni finansijski instrumenti i trgovanje stranim valutama

Sukladno Zakonu o dobrovoljnim mirovinskim fondovima i Pravilniku o dozvoljenim ulaganjima i dodatnim ograničenjima ulaganja dobrovoljnog mirovinskog fonda, mirovinskim fondovima dozvoljeno je ulaziti u derivativne transakcije nominalnog ili ugovorenog iznosa do iznos neto imovine Fonda te isključivo u svrhu zaštite, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti te je Fond dobio odobrenje od strane Agencije.

Fond primarno je izložen valutnom riziku koji proizlazi iz njegovih ulaganja denominiranih u valutama euru, američkom dolaru i švicarskom franku, u koje se ulažu kunski doprinosi uplaćeni od strane članova Fonda. Sukladno tome, Fond uglavnom sklapa OTC devizne terminske ugovore ekonomske zaštite temeljem kojih kupuje kune i prodaje valute euro, američki dolar i švicarski franak, s dospijećem do godinu dana.

Na dan 31. prosinca 2017. godine Fond je imao pet otvorenih forward ugovora ugovorne vrijednosti 67.264 tisuća kuna (2016.: četiri forwarda ugovorne vrijednosti 48.057 tisuća kuna) kojima neto vrijednost obveza iznosi 85 tisuća kuna, a neto vrijednost imovine 2.757 tisuća kuna (2016.: neto vrijednost imovine 100 tisuća kuna, a neto vrijednost obveza 609 tisuća kuna).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

17 Finansijski instrumenti i povezani rizici

Sukladno svojoj upravljačkoj strategiji, Fond drži različite finansijske instrumente. Ulagački portfelj Fonda uključuje dužničke i vlasničke vrijednosnice, ulaganja u investicijske fondove, plasmane kod banaka i forwarde.

Ulagačke aktivnosti izlažu Fond različitim vrstama rizika povezanih s finansijskim instrumentima i tržišta na kojima ulaže. Najznačajnije vrste finansijskog rizika kojima je Fond izložen su tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Strukturu imovine i povezane rizike određuje i nadzire Društvo za upravljanje kako bi se ostvarili ciljevi ulaganja.

Tržišni rizik

Tržišni rizik obuhvaća potencijalne gubitke i dobitke i uključuje valutni rizik, kamatni rizik i cjenovni rizik.

Strategija upravljanja tržišnim rizikom određena je investicijskim ciljevima Fonda. Tržišnim rizikom i cjelokupnom tržišnom pozicijom Fonda dnevno upravlja Društvo za upravljanje sukladno usvojenim politikama i procedurama.

Strategija ulaganja Fonda je ostvarivanje adekvatne stope prinosa na dulji rok ulaganjem imovine Fonda pretežno u hrvatska i inozemna tržišta dužničkih i vlasničkih vrijednosnica. Društvo za upravljanje postiže navedene ciljeve ulaganjem imovine Fonda u sljedeće vrijednosne papire, uzimajući u obzir ograničenja ulaganja Agencije:

- prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, druga država članica ili država članica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u dalnjem tekstu: OECD) te Hrvatska narodna banka ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a - bez ograničenja
- prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca za koje jamči Republika Hrvatska, druga država članica, država članica OECD-a, Hrvatska narodna banka, ili središnja banka druge države članice, odnosno države članice OECD-a, ili je izdavatelj javno međunarodno tijelo kojemu pripadaju jedna ili više država članica, odnosno kojemu pripada jedna ili više država članica OECD-a - bez ograničenja
- prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a - najviše 30% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda
- prenosive dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji izdavatelj ima sjedište u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a - najviše 30% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda
- prenosive vlasničke vrijednosne papire uvrštene na uređeno tržište u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala, čiji je izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, drugoj državi članici ili državi članici OECD-a - najviše 10% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda
- udjele UCITS fondova koji su odobrenje za rad dobili u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili odgovarajuće fondove koji su odobrenje za rad dobili u državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tim fondovima i razina zaštite ulagatelja istovjetni onima propisanim zakonom koji uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom - najviše 10% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

17 Finansijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

- depozite kod kreditnih institucija koji su povratni na zahtjev te koji dospijevaju za najviše 12 mjeseci, pod uvjetom da kreditna institucija ima registrirano sjedište u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici ili državi članici OECD-a, pod uvjetom da su provođenje nadzora nad tom kreditnom institucijom i razina zaštite deponenata istovjetni onima propisima zakonom koji uređuje poslovanje kreditnih institucija - najviše 5% neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda u jednu kreditnu instituciju
- izvedene finansijske instrumente kojima se trguje na uređenim tržištima u smislu odredbi zakona koji uređuje tržište kapitala ili izvedene finansijske instrumenata kojima se trguje izvan uređenih tržišta (neuvrštene OTC izvedenice) i to jedino u svrhu zaštite imovine mirovinskog fonda i efikasnog upravljanja imovinom i obvezama mirovinskog fonda
- novac na transakcijskom računu za poslovne namjene mirovinskog fonda otvorenog kod depozitara te na drugim računima kada je to potrebno radi realizacije ulaganja

Imovina Fonda može se ulagati i u druge oblike imovine koje s obzirom na sigurnost, isplativost i tržišnost odredi Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga i za te oblike ulaganja odredi ograničenja.

Kod ulaganja imovine Fonda mogu se upotrebljavati terminski ugovori, opcije i ostali izvedeni finansijski instrumenti samo radi zaštite imovine Fonda uz uvjet da ukupna izloženost ne smije biti veća od neto vrijednosti imovine Fonda.

Imovina Fonda investira se u dužničke i vlasničke vrijednosnice te udjele u investicijskim fondovima sukladno zakonskim ograničenjima i tržišnim uvjetima kako bi maksimizirala očekivani prihod te minimizirala očekivani rizik. Društvo za upravljanje nastoji ostvariti željeni prinos alocirajući sredstva u one vrste vrijednosnih papira i na ona tržišta za koja procijeni da će u budućnosti davati najbolje prinose u odnosu na prateći rizik. Društvo za upravljanje upravlja rizicima Fonda na dnevnoj osnovi, u skladu s politikama i procedurama koje su na snazi.

Priroda i opseg finansijskih instrumenata nepodmirenih na datum izvještavanja i politike upravljanja rizicima koje primjenjuje Fond, opisane su u nastavku.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

17 Finansijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

(a) Valutni rizik

Fond može ulagati u finansijske instrumente, te izvršavati transakcije denominirane u stranim valutama koje ne predstavljaju njegovu funkcionalnu valutu. Sukladno tome, Fond je izložen riziku promjene tečaja njegove valute u odnosu na ostale valute na način koji može negativno utjecati na dobit i vrijednost Fonda.

Zakonska regulativa dozvoljava mirovinskim fondovima korištenje derivativa u svrhu zaštite, ukoliko su zadovoljeni određeni uvjeti. Tijekom 2017. godine, Fond je sklopio 9 deviznih forward ugovora (2016.: 36 deviznih forward ugovora) s ciljem ekonomske zaštite njegove izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz vrijednosnih papira denominiranih u američkom dolaru. Fond ne koristi računovodstvo zaštite te su svi derivativi klasificirani u portfelj za trgovanje.

Izloženost tečajnom riziku svakodnevno se mjeri. Terminski ugovori u stranoj valuti koriste se kako bi se smanjila izloženost valutnom riziku.

Da je tečaj eura na 31. prosinca 2017. u odnosu na kunu ojačao/oslabio 0,5%, uz pretpostavku ostalih nepromijenjenih varijabli, to bi rezultiralo povećanjem/smanjenjem neto imovine za 1.091 tisuće kuna (2016.: 835 tisuća kuna).

Da je tečaj američkog dolara na dan 31. prosinca 2017. u odnosu na kunu ojačao/oslabio 0,5%, uz pretpostavku ostalih nepromijenjenih varijabli, to bi rezultiralo povećanjem/smanjenjem neto imovine za 574 tisuće kuna (2016.: 449 tisuće kuna).

Ukupna izloženost Fonda tečajnim fluktuacijama na dan izvještavanja je bila kako slijedi:

	31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2016. %	31. prosinca 2017. '000 kn	31. prosinca 2017. %
Imovina				
Euro	167.036	38,03	218.271	40,09
Američki dolar	89.781	20,44	114.775	21,08
Švicarski franak	1.068	0,24	0	0,00
Ukupno strane valute	257.885	58,71	333.046	61,17
Kuna	183.739	41,82	213.977	39,31
Ukupno imovina	441.624	100,53	547.023	100,48
Obveze				
Kuna	-2.347	-0,53	-2.615	-0,48
Ukupno obveze	-2.347	-0,53	-2.615	-0,48
Neto imovina Fonda	439.277	100,00	544.408	100,00

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

17 Finansijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

(b) Kamatni rizik

Fond je izložen riziku fer vrijednosti kamatnih stopa koji se uglavnom odnosi na dužničke vrijednosnice s fiksnom stopom, budući da cijene obveznica ovise o promjenama kamatnih stopa. Zbog toga je izloženost Fonda riziku da finansijska kamatonosna imovina i finansijske kamatonosne obveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različito vrijeme i u različitom iznosu, niska. Fond nema kamatonosnih obveza.

Kako bi Fond bio primjeren izložen riziku promjene kamatnih stopa prati se duracija dužničkog dijela portfelja.

Na dan 31. prosinca 2017. duracija cijelog portfelja dužničkih vrijednosnih papira iznosi 6,07 (2016.: 5,46). Navedeno znači, da su kamatne stope bile za 1 postotni bod veće/manje (2016.: 1 postotni bod veće/manje), vrijednost imovine bila bi za 28.212 tisuća kuna manja/veća (2016.: 19.157 tisuća kuna), kao posljedica smanjenja/povećanja fer vrijednosti dužničkih vrijednosnica.

Do danas, Fond nije smatrao potrebnim ulaziti u aktivnosti zaštite u pogledu kamatnog rizika.

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.
Efektivne kamatne stope	%	%
Novčana sredstva	0	0
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2,94	2,23

(c) Cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena, bilo da su iste uzrokovane faktorima specifičnim za određeno ulaganje, njegovog izdavatelja ili faktore koji utječu na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Primarna izloženost cjenovnom riziku proizlazi iz trgovanja vlasničkim vrijednosnicama. Sukladno regulativi Agencije, Fondu je dozvoljeno ulaganje u vlasničke vrijednosnice koje kotiraju na službenim burzama, te one izvan službene kotacije na burzi u Republici Hrvatskoj ukoliko zadovoljavaju uvjete koje je propisala Agencija. Nadalje, cjenovni rizik vlasničkih vrijednosnica proizlazi iz ulaganja u udjele u investicijskim fondovima vezanih uz indekse kada ovi fondovi uđaju u vlasničke vrijednosnice.

Izloženost cjenovnom riziku Društvo za upravljanje umanjuje strukturiranjem diverzificiranog portfelja instrumenata na različitim tržištima.

Da su se burzovni indeksi na dan 31. prosinca 2017. godine povećali/smanjili za 10% (2016.: 10%), a da su sve ostale varijable ostale konstantne, navedeno bi povećalo/smanjilo neto imovinu Fonda za 3.182 tisuće kuna (2016.: 1.977 tisuća kuna).

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

17 Finansijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik da stranka finansijskog instrumenta neće biti u mogućnosti, u cijelosti ili djelomično, podmiriti svoje obveze prema Fondu u trenutku njihova dospijeća. Neispunjavanje obveza od strane stranke prema Fondu ugrozilo bi likvidnost i smanjilo vrijednost njegove imovine. Kreditna izloženost Fonda na datum izvještavanja od finansijskih instrumenata koji se drže radi trgovanja i raspoloživih za prodaju odražava se kroz njihovu pozitivnu fer vrijednost na datum izvještavanja, kako je prikazano u Izvještaju o finansijskom položaju.

Rizik da druga strana unutar instrumenta za trgovanje neće ispuniti svoje obveze redovno se prati. Pri praćenju kreditnog rizika, posebna je pažnja posvećena trgovaju instrumentima s pozitivnom fer vrijednošću. Kako bi mogao upravljati kreditnim rizikom, Fond posluje sa strankama koje imaju dobru kreditnu sposobnost.

Maksimalna izloženost pojedinim partnerima u odnosu na transakcije i prilikom plasiranja depozita kod banaka utvrđuje se internim limitima ulaganja. Izloženost kreditnom riziku prati se svakodnevno.

Rizik koji se odnosi na nepodmirene transakcije smatra se malim s obzirom na kratko razdoblje podmirenja.

Kreditni rejting investicijskog portfelja Fonda prema Standard&Poor's klasifikaciji je kako slijedi:

	Rejting	31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2016. %	31. prosinca 2017. '000 kn	31. prosinca 2017. %
Novčana sredstva	<i>BB</i>	64.334	14,57	39.934	7,30
Dužnički vrijednosni papiri	<i>BB</i>	343.483	77,78	462.543	84,56
	<i>BB -</i>	13.822	3,13	9.970	1,82
	<i>Bez rejtinga</i>	112	0,02	0	0,00
Derivativna finansijska imovina	<i>Bez rejtinga</i>	100	0,02	2.757	0,50
Ostala imovina	<i>Bez rejtinga</i>	0	0,00	0	0,00
Maksimalna izloženost kreditnom riziku		421.851	95,52	515.204	94,18
Ostala ulaganja koja nisu izložena kreditnom riziku		19.773	4,48	31.819	5,82
Ukupno imovina		441.624	100,00	547.023	100,00

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

17 Finansijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Fer vrijednost finansijske imovine najbolje prikazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku na datum izvještavanja.

Finansijska imovina Fonda izložena kreditnom riziku koncentrirana je u sljedećim područjima i predstavlja maksimalan računovodstveni gubitak koji bi bio ostvaren na datum izvještavanja da komitenti u potpunosti nisu u mogućnosti ispuniti svoje ugovorene obveze:

	31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2016. %	31. prosinca 2017. '000 kn	31. prosinca 2017. %
Instrumenti s kreditnim rizikom				
Dužnički instrumenti raspoloživi za prodaju				
- Ministarstvo financija Republike Hrvatske	313.569	71,00	430.041	78,61
- HBOB	13.149	2,98	12.991	2,37
- Industrija	16.877	3,82	19.511	3,58
- Komunalne usluge	13.822	3,13	9.970	1,82
Derivativna finansijska imovina	100	0,02	2.757	0,50
Novčana sredstva	64.334	14,57	39.934	7,30
Ostala imovina	0	0,00	0	0,00
Maksimalna izloženost kreditnom riziku	421.851	95,52	515.204	94,18
Ostali instrumenti koji nisu izloženi kreditnom riziku	19.773	4,48	31.819	5,82
Ukupno imovina	441.624	100,00	547.023	100,00

Na 31. prosinca 2017. godine nije bilo finansijske imovine u zalogu.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

17 Finansijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Rizik likvidnosti

Fond je izložen riziku likvidnosti zbog mogućnosti prelaska ulagača iz Fonda u druge mirovinske fondove. Uprava Društva za upravljanje Fondom smatra da ovaj rizik nije značajan na temelju dosadašnjeg iskustva u upravljanju Fondom.

Rizik likvidnosti nastaje tijekom financiranja aktivnosti Fonda i upravljanja njegovim pozicijama. Ono uključuje rizik nemogućnosti financiranja imovine prema odgovarajućim dospijećima i cijenama kao i rizik nemogućnosti prodaje imovine po razumnoj cijeni i u prikladnom vremenskom okviru.

Finansijski instrumenti Fonda uglavnom uključuju dužničke vrijednosnice Republike Hrvatske, hrvatskih društava te vlasničke vrijednosnice. U trenutnim tržišnim uvjetima, te vrijednosnice moguće je lako prodati ili sklopiti ugovor o reotkopu vrijednosnica za potrebe zadovoljavanja likvidnosti.

U skladu s politikom Društva za upravljanje, Uprava i Funkcija upravljanja rizicima prate likvidnu poziciju Fonda na dnevnoj bazi.

Sve obveze na dan 31. prosinca 2017. godine u iznosu od 2.615 tisuća kuna (2016.: 2.347 tisuća kuna) trebaju se podmiriti kako je prikazano u nastavku:

	31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2017. '000 kn
do 1 mjeseca	2.347	2.530
od 1 do 3 mjeseca	0	85
od 3 do 12 mjeseci	0	0
Ukupno	2.347	2.615

Imovina članova u iznosu od 544.408 tisuća kuna (2016.: 439.277 tisuća kuna) nema ugovorenog dospjeće.

Ročnost finansijske i ostale imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospjeću za svu imovinu osim finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, koja je prikazana kao kratkotrajna bez obzira na rokove dospjeća, analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2017. '000 kn
Kratkotrajna imovina	89.367	81.465
Dugotrajna imovina	352.257	465.558
Ukupno	441.624	547.023

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

17 Finansijski instrumenti i povezani rizici (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Ročnost finansijske imovine prikazana prema preostalom ugovornom dospijeću za zajmove i potraživanja; finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju te za novčana sredstva i finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka u razredu do mjesec dana, analizirana je u nastavku:

	31. prosinca 2016. '000 kn	31. prosinca 2017. '000 kn
Do 1 mjeseca	86.090	77.694
Od 1 do 3 mjeseci	668	2.705
Od 3 do 12 mjeseci	2.609	1.066
Preko godine dana	352.257	465.558
 Ukupno	 441.624	 547.023
	<hr/>	<hr/>

Većina finansijske imovine kotira.

Otkupive obračunske jedinice

Sve otkupive obračunske jedinice u potpunosti su plaćene. U neto imovinu Fonda spadaju navedene otkupive jedinice bez nominalne vrijednosti. Kada se ispunе određeni uvjeti, svaka jedinica ima pravo prijenosa na društvo za mirovinsko osiguranje u roku od 3 radna dana od dana otkupa po cijeni neto imovine po jedinici na datum otkupa. Relevantna kretanja u neto imovini iskazana su u Izvještaju o promjenama u neto imovini fonda. U skladu s ciljevima iznesenima u Bilješci 1 te politikama upravljanja rizicima, Fond nastoji uključiti primljene doprinose u odgovarajuća ulaganja pri tome održavajući dostatnu razinu likvidnosti kako bi se ostvario otkup i povećavajući likvidnost kratkoročnim kreditima ili prodajom kotiranih vrijednosnica ako je potrebno.

Neto imovina Fonda po jedinici iznosi 256,6564 kuna (2016.: 247,2588 kuna) na dan izvještavanja.

Na temelju povijesnih razina aktivnosti, Fond u prosjeku ima odljeve povezane s otkupom udjela u iznosu od 120 tisuća kuna svakog dana (2016.: 82 tisuće kuna).

Rizik specifičnih instrumenata

Fond ulazi u termske ugovore u stranoj valuti kako bi ekonomski zaštitio cjelokupni portfelj od valutnog rizika i podmirio transakcije u stranoj valuti. Termski ugovor u stranoj valuti je ugovor o razmjeni različitih valuta po određenom tečaju na unaprijed dogovoren budući datum i mora biti namiren u novcu.

Termski ugovori u stranoj valuti rezultiraju izloženošću tržišnom riziku na temelju promjena tečaja strane valute povezane s ugovorenim iznosima. Tržišni rizik se pojavljuje zbog mogućnosti promjena tečaja strane valute. Termski ugovori rezultiraju kreditnom izloženošću prema suprotnoj strani u ugovoru.

Nominalni iznosi predstavljaju pripadajuće referentne iznose strane valute na kojima se temelje fer vrijednosti termskih ugovora u stranoj valuti kojima Fond trguje. Dok nominalni iznosi ne predstavljaju sadašnju fer vrijednost i ne ukazuju neophodno na buduće novčane tokove termskih ugovora u stranoj valuti u posjedu Fonda, pripadajuće promjene cijena, koje proizlaze iz varijabli specificiranih nominalnim iznosima, utječu na fer vrijednost ovih derivativnih finansijskih instrumenata.

Operativni rizik

Operativni rizik podrazumijeva rizik direktne ili indirektnе štete nastale zbog grešaka, povreda, prekida ili oštećenja koje su uzrokovali interni procesi, tehnologija i infrastruktura koja podržava poslovanje Fonda ili eksterno uzrokovani događaji. Operativni rizik uključuje pravni rizik i rizik usklađenosti s regulativom, dok su iz njega isključeni kreditni, tržišni i rizik likvidnosti.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

18 Fer vrijednost

Većina finansijskih instrumenata Fonda se vodi po fer vrijednosti na datum izvještavanja. Fer vrijednost finansijskog instrumenta se obično može pouzdano odrediti unutar razumnog raspona procjena. Za određene druge finansijske instrumente, uključujući novčana sredstva i depozite kod kreditnih institucija, potraživanja u postupku namire, obveze s osnove ulaganja u vrijednosne papire, ostale obveze i obračunate troškove knjigovodstvena vrijednost približno je jednaka fer vrijednosti zbog neposrednog ili kratkoročnog dospijeća ovih finansijskih instrumenata.

Procjena fer vrijednosti

Prilikom izračuna fer vrijednosti Fond uzima u obzir MSFI pravila hijerarhije fer vrijednosti koja odražavaju značajnost ulaznih podataka korištenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Razine hijerarhije fer vrijednosti se određuju na temelju najniže razine ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta. Fond koristi sljedeću hijerarhiju mjerjenja fer vrijednosti koja reflektira značajnost inputa korištenih prilikom mjerjenja fer vrijednosti:

Razina 1: Fer vrijednost finansijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.

Razina 2: Fer vrijednost finansijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa. Ova kategorija uključuje usporedbu fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo koju drugu tehniku procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama

Razina 3: Fer vrijednost finansijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima. Sljedeća tablica predstavlja imovinu i obveze grupe koji se mjere po fer vrijednosti na dan:

Sljedeća tablica predstavlja imovinu i obveze Fonda koji se mjere po fer vrijednosti na dan izvještavanja:

		'000 kn		
31. prosinca 2016. godine		Razina 1	Razina 2	Razina 3
				Ukupno
Imovina				
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Vlasničke vrijednosnice	19.773	0	0	19.773
- Forward ugovori	0	100	0	100
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju				
- Dužničke vrijednosnice	357.306	0	111	357.417
Ukupno imovina	377.079	100	111	377.290
Obveze				
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka				
- Forward ugovori	0	609	0	609
Ukupno obveze	0	609	0	609

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

18 Fer vrijednost (nastavak)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

		Razina 1	Razina 2	Razina 3	'000 kn Ukupno
31. prosinca 2017. godine					
Imovina					
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka					
- Vlasničke vrijednosnice	21.751	0	189		21.940
- Investicijski fondovi	9.879	0	0		9.879
- Forward ugovori	0	2.757	0		2.757
Financijska imovina raspoloživa za prodaju					
- Dužničke vrijednosnice	374.419	88.124	9.970		472.513
Ukupno imovina	406.049	90.881	10.159		507.089
Obveze					
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka					
- Forward ugovori	0	85	0		85
Ukupno obveze	0	85	0		85

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan izvještavanja. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem zamjene, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima. Kotirana tržišna cijena korištena za finansijsku imovinu koju drži Fond je njezina važeća kupovna cijena. Ovi instrumenti uključeni su u razinu 1. Instrumenti koji su uključeni u razinu 1 sastoje se prvenstveno od državnih obveznica i vlasničkih instrumenata koja su klasificirana kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili vrijednosnice raspoložive za prodaju.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, kratkoročni zapisi i terminska kupoprodaja deviza) utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjanju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su svi značajni inputi potrebni za fer vrednovanje instrumenta vidljivi, instrument se uključuje u razinu 2.

Vrijednost finansijskih instrumenata iskazanih u razini 1 u iznosu od 161 tisuća kuna (2016.: 73.444 tisuće kuna) tijekom godine su bile uključene u razinu 2.

Vrijednost finansijskih instrumenata iskazanih u razini 1 u iznosu od 4.015 tisuća kuna (2016: 4.393 tisuće kuna), tijekom godine bila je uključena u razinu 3.

Vrijednost finansijskih instrumenata iskazanih u razini 3 u iznosu od 189 tisuća kuna (2016: 0 kuna), tijekom godine bila je uključena u razinu 1.

Vrijednost finansijskih instrumenata iskazanih u razini 2 u iznosu od 75.133 tisuće kuna (2016: 0 kuna), tijekom godine bila je uključena u razinu 1.

Ulagani podaci 3. razine su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu vidljivi.

Ulagani podaci koji nisu vidljivi koriste se za mjerjenje fer vrijednosti u mjeri u kojoj relevantni vidljivi ulazni podaci nisu dostupni, što omogućuje obuhvaćanje situacija kao što je slaba ili nepostojeca tržišna aktivnost u pogledu predmetne imovine, odnosno obveze na datum mjerjenja. Međutim, cilj mjerjenja fer vrijednosti i dalje je isti, tj. utvrditi izlaznu cijenu na datum mjerjenja iz perspektive tržišnog sudionika koji drži imovinu, odnosno ima obvezu.

Prema tome, ulazni podaci koji nisu vidljivi odražavaju pretpostavke koje bi tržišni sudionici koristili pri utvrđivanju cijene predmetne imovine ili obveze, sto uključuje pretpostavke o rizicima.

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

18 Fer vrijednost (nastavak)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Za procjenu fer vrijednosti instrumenata i ulaganja kojima se ne trguje na aktivnom tržištu Fond primjenjuje najmanje jednu od metoda navedenih u nastavku, a ovisno o specifičnostima predmetne imovine i dostupnim podacima za vrednovanje:

- Metoda relativnih vrijednosti (multiple)
- Nedavne transakcije s istom ili sličnom imovinom
- Metoda diskontiranja novčanih tokova (DCF)
- Metoda izračunavanja likvidacijske vrijednosti kompanije, odnosno metoda izračunavanja knjigovodstvene vrijednosti kompanije
- Procjena vrijednosti kompanije bazirana na pokazateljima specifičnima industriji u kojoj kompanija djeluje
- Metoda amortiziranog troška primjenom efektivne kamatne stope

Kao što je prethodno navedeno, Fond računa fer vrijednost investicija koristeći više metoda, a u zavisnosti o raspoloživim informacijama te za zaključnu fer vrijednost koristi ponderirani prosjek korištenih metoda. Procjenu radi Odjel kontrolinga i upravljanja rizicima a odobrava Uprava Društva za upravljanje.

Tablica u nastavku prikazuje ulaganja čije se fer vrijednosti priznaju u cijelosti ili djelomično pomoću tehnika procjene temeljenih na pretpostavkama koje nisu podržane cijenama ili drugim inputima iz vidljivih tržišnih transakcija istog instrumenta i učinak promjene jedne ili više takvih pretpostavki u pozadini tehnika procjene usvojenih na temelju razumnih mogućih alternativnih pretpostavki.

31. prosinac 2016.:

Investicija	Fer vrijednost '000 kn	Korištene tehnike procjene vrijednosti	Nevidljivi inputi	Korišteni input	Moguća promjena +/- (apsolutna /relativna)	Promjena fer vrijednosti '000 kn
DLKV-O-302A	111	diskontirani novčani tok	diskontna stopa	HRK krivulja prinosa; spread na likvidnost; kreditni spread	1% HRK krivulja prinosa	-4/+3

31.prosinac 2017.:

Investicija	Fer vrijednost '000 kn	Korištene tehnike procjene vrijednosti	Nevidljivi inputi	Korišteni input	Moguća promjena +/- (apsolutna /%)	Promjena fer vrijednosti '000 kn
ZGHO-O-237A	9.970	diskontirani novčani tok	diskontna stopa	-HRK krivulja prinosa - spread na likvidnost - kreditni spread	1% HRK krivulja prinosa	-6/+4
MELR SV	189	peer grupa diskontirani novčani tok tržišna cijena	P/S, P/B, D/E, P/E diskontna stopa	P/S, P/B, D/E, P/E diskontna stopa tržišna cijena	1% WACC	-5/+5

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

18 Fer vrijednost (nastavak)

Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje uskladu između početnih i završnih stanja za mjerjenje fer vrijednosti u razini 3 unutar hijerarhije fer vrijednosti:

	Ukupno '000 kn
Stanje na 1. siječnja 2016.	396
Neto dobici priznati u računu dobiti i gubitka	-55
Neto dobici kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	-24
Kupnje/Prodaje	-206
Prijenos u/iz razine 3	0
Stanje na 31. prosinca 2016.	111
Neto dobici priznati u računu dobiti i gubitka	467
Neto gubici kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	123
Kupnje/Prodaje	(4.757)
Prijenos u/iz razine 3	14.215
Stanje na 31. prosinca 2017.	10.159

Bilješke uz finansijske izvještaje (nastavak)

19 Transakcije s povezanim osobama

U skladu sa Zakonom o dobrovoljnim mirovinskim fondovima, povezane stranke Društva za upravljanje i Fonda su dioničari Društva za upravljanje i njegovi direktni ili indirektni vlasnici s udjelom iznad 10%, članovi Upravnog i Nadzornog Odbora Društva za upravljanje i njihova bliža rodbina, ili drugi pojedinci koji imaju mogućnost utjecaja na odluke Društva za upravljanje i Fonda te depozitna banka.

Fondom upravlja Društvo za upravljanje koje je u vlasništvu Allianz New Europe Holding GmbH osiguravajućeg društva registriranog u Austriji i Zagrebačke banke d.d. Zagreb, banke registrirane u Hrvatskoj. Krajnje matično društvo je Allianz SE, Njemačka. Sve članice i podružnice Allianz Grupe i UniCredit Grupe su povezane osobe s Fondom.

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s Društvom za upravljanje za godinu koja je završila 31. prosinca iznose kako slijedi:

	2016. '000 kn	2017. '000 kn
Obveze		
Obveze prema Društvu za upravljanje fondovima (Bilješka 7)	1.105	1.259
Rashodi		
Rashodi s osnove naknade za upravljanje (Bilješka 11)	-5.684	-7.321

Stanja potraživanja i obveza te poslovne transakcije Fonda s vlasnicima Društva za upravljanje za godinu koja je završila 31. prosinca. iznose kako slijedi:

	2016. '000 kn	2017. '000 kn
Imovina		
Novčana sredstva i depoziti kod kreditnih institucija (Bilješka 5)	64.334	39.934
Obveze		
Obveze prema Depozitaru	12	18
Prihodi		
Ostale pozitivne tečajne razlike	250	1.914
Realizirani dobici od prodaje finansijskih instrumenata	1.499	0
Realizirani dobici od derivativnih instrumenata	5.295	0
Nerealizirani dobici od finansijskih instrumenata	0	5.088
Prihodi od kamata a vista	3	5
Rashodi		
Ostale negativne tečajne razlike	-679	-1.957
Realizirani gubici od prodaje finansijske imovine	-90	-31
Realizirani gubici od derivativnih instrumenata	-3.521	0
Nerealizirani gubici od finansijskih instrumenata	0	-5.852
Naknada Depozitaru	-114	-146
Transakcijski troškovi	-15	-19